

Ministry of Cooperation | सहकारिता मंत्रालय
Government of India | भारत सरकार

NCCT CO-OP NEWS BULLETIN

Date: 16.03.2024

Sr No	Date	Publication	Edition/Language	Page no.	Circulation
1.	12-03-2024	Justice Express	Prayagraj/ English	6	32500
2.	12-03-2024	Sanam Bharat	Prayagraj/ English	4	14500
3.	14-03-2024	Purvanchal Prahari	Guwahati/ Hindi	6	39000
4.	15-03-2024	Navbharat	Madhya Pradesh/ Hindi	-	50000
5.	15-03-2024	Indra Prabha	Andhra Pradesh/ Telugu	-	15000
6.	15-03-2024	News Day	Andhra Pradesh/ Telugu	-	12000
7.	16-03-2024	Divya Bhaskar	Ahmedabad/ Gujarati	14	13,51,000
8.	16-03-2024	Western Times	Ahmedabad/English	2	75,000

Publication:	Justice Express; Pg 6	Edition: Prayagraj	Online
Published Date:	March 12, 2024		

NATIONAL COOPERATIVE DATABASE

Get all information on cooperative sector with just a click

New Delhi: The central government has launched a comprehensive National Cooperative Database making it possible to get all information pertaining to the vast cooperative sector with just a click of the mouse on computer.

The cooperative database will act as an invaluable resource for policymakers, researchers and stakeholders.

Addressing the gathering after launching the database in the National Capital on Friday, Union Home Minister & Minister of Cooperation Amit Shah National Database will give direction to development of Cooperative sector like a Compass.

He said this cooperative database will serve as an invaluable resource for

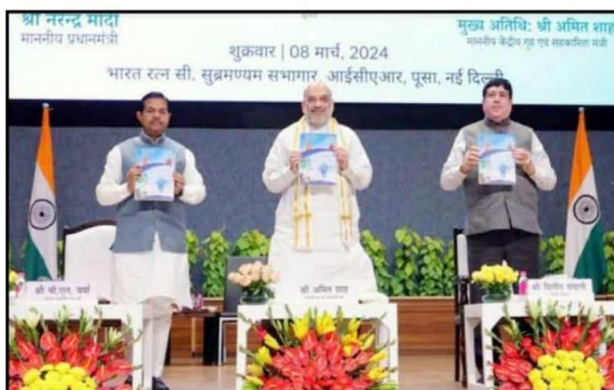
policymakers, researchers, and stakeholders.

Shah said the database has potential to connect PACS with Apex, Mandi with global market and state with international database.

Shah said that his ministry has introduced 20 new activities to be associated with PACS, enabling them to generate profits. He stated that the computerisation of PACS has opened up many possibilities for their development. It has been decided that by 2027, there will be a PACS in every village in the country. S

National database will identify gaps as to where we have lesser number of Cooperatives and will help in expansion of Cooperative sector

The authenticity of the

data in this database and its regular updates are ensured through a comprehensive scientific system.

Shah assured that the Ministry of Cooperation will ensure that only veri-

fied data is regularly uploaded to this database.

He explained that after 1975, the pace of the cooperative movement in the country slowed down due to geographical imbalances

in development. Along with this, across sector imbalance, across community imbalance and functional imbalance also increased.

However, tools to address these four issues

have been incorporated into this database. He mentioned that today, thousands of people, organizations, and states have collectively accomplished a monumental task.

The Minister stated that after the 1960s, it was felt that there was a need for coordination among the cooperative movements of every state under a national policy. He mentioned that Prime Minister Narendra Modi, taking a bold decision, established the Ministry of Cooperation, leading it to fruition.

He said that in the last two years, all Primary Agricultural Credit Societies (PACS) in the country have been computerised, and all states have accepted common bylaws to increase their business.

Publication:	Sanam Bharat, pg 4	Edition: Prayagraj	Print
Published Date:	March 12, 2024		

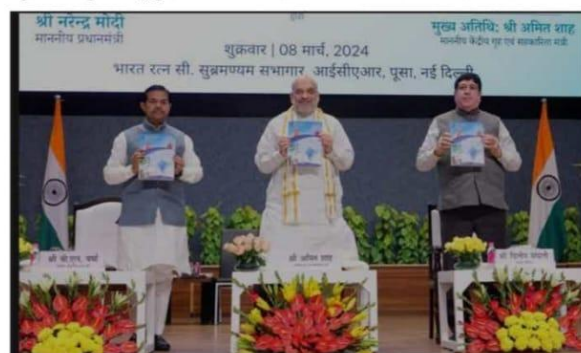
National Cooperative Database: Get info on cooperative sector with a click

New Delhi: The central government has launched a comprehensive National Cooperative Database making it possible to get all information pertaining to the vast cooperative sector with just a click of the mouse on computer. The cooperative database will act as an invaluable resource for policymakers, researchers and stakeholders. Addressing the gathering after launching the database in the National Capital on Friday, Union Home Minister & Minister of Cooperation Amit Shah National Database will give direction to development of Cooperative sector like a Compass.

He said this cooperative database will serve as an invaluable resource for policymakers, researchers, and stakeholders. Shah said the database has potential to connect PACS with Apex, Mandi with global market and state with international database.

Shah said that his ministry

has introduced 20 new activities to be associated with PACS, enabling them to generate profits. He stated that the computerisation of PACS has opened up many possibilities for

their development. It has been decided that by 2027, there will be a PACS in every village in the country. National database will identify gaps as to where we have lesser number of Cooperatives and will help in expansion

of Cooperative sector

The authenticity of the data in this database and its regular updates are ensured through a comprehensive scientific system. Shah assured that the Min-

istry of Cooperation will ensure that only verified data is regularly uploaded to this database.

He explained that after 1975, the pace of the cooperative movement in the country slowed down due to geographical imbal-

ances in development. Along with this, across sector imbalance, across community imbalance and functional imbalance also increased.

However, tools to address these four issues have been incorporated into this database. He mentioned that today, thousands of people, organizations, and states have collectively accomplished a monumental task.

The Minister stated that after the 1960s, it was felt that there was a need for coordination among the cooperative movements of every state under a national policy. He mentioned that Prime Minister Narendra Modi, taking a bold decision, established the Ministry of Cooperation, leading it to fruition. He said that in the last two years, all Primary Agricultural Credit Societies (PACS) in the country have been computerised, and all states have accepted common bylaws to increase their business.

Publication:	Purvanchal Prahari; Pg 6	Edition: Guwahati	Print
Published Date:	March 14, 2024		

The news is about the Konoklota Mahila Urban co-op Bank which is ensuring women's financial inclusion in Assam

कनकलता महिला शहरी सहकारी बैंक महिलाओं के लिए वित्तीय समावेशन को बढ़ावा देने के लिए समर्पित

गुवाहाटी : कनकलता महिला शहरी सहकारी बैंक, जोरहाट इस बात का ज्वलंत उदाहरण है कि कैसे सहकारी आंदोलन ने महिलाओं की आर्थिक स्वतंत्रता और वित्तीय क्षेत्र में भागीदारी का मार्ग प्रशस्त किया है। 1998 में स्थापित और स्वतंत्रता सेनानी शहीद कनकलता बरुआ के नाम पर, यह असम में एकमात्र महिला बैंक है। इसके 25,000 से अधिक खाते हैं, और 300 से अधिक स्वयं सहायता समूहों को इसकी क्रेडिट योजनाओं से लाभ हुआ है। यह अनूठी संस्था न केवल महिला दिवस पर, बल्कि संपूर्ण सहकारी आंदोलन के प्रेरणास्पद है। सदस्यों की उधार लेने की क्षमता न्यूनतम श्रेणी में 1,000 रुपए से बढ़ाकर 50,000 रुपए कर दी गई है। बैंक प्रतिदिन 250 से अधिक ग्राहकों को सेवा प्रदान करता है।

Publication:	Navbharat	Edition: Madhya Pradesh	Print
Published Date:	March 15, 2024		

नवभारत

सहकारी सागर मंथन की मथनी है डाटाबेस

नीलमेश चतुर्वेदी

केन्द्रीय सहकारिता

मंत्रालय ने हाल ही में सहकारी डाटाबेस का लोकार्पण किया। अभी तक भारतीय सहकारी आंदोलन में इसका अभाव बना हुआ था। भारतीय सहकारी आंदोलन के संगठनात्मक मुकुट भारतीय राष्ट्रीय सहकारी संघ (एनसीयूआई) द्वारा जारी किए जा रहे समक (डाटा) तीन-चार साल पुराने और आधे-अधूरे होते थे। सूचना प्रौद्योगिकी काल में ये डाटा न तो सहकारी नीति निर्माताओं और न ही अनुसंधानकर्ताओं के लिए उपयोगी थे। भारतीय सहकारी आंदोलन विश्व के सबसे बड़े सहकारी आंदोलनों में से एक, व्यापक और विविधकृत स्वरूप लिए हैं। इसलिए अनेक देशों के लिए भारतीय सहकारी समक दैदीप्यमान नक्षत्र की भाँति होते हैं। किंतु पुराने समक उनके लिए भी उपयोगी सिद्ध नहीं हो रहे थे। अब अद्यतन डाटाबेस पोर्टल जारी होने से ये पब्लिक डोमेन पर उपलब्ध होंगे। आम शोधार्थी, नीति और कार्यक्रम निर्माता के लिए ये समुद्र में खड़े प्रकाश स्तंभ की भाँति हैं। समक सहकारी आंदोलन की अनेक समस्याओं की औषधि समान हैं।

सहकारी समक अमूर्त विचारों और टोस मापों के प्रतिनिधि हैं। समक लोक

देश के सहकारी आंदोलन के पुनरोद्धार का मंगलाचरण 6 जुलाई 2021 को हुआ। इसका प्रथम चरण 13 मार्च 2024 को संपन्न हुआ। राष्ट्रीय स्तर की गठित तीन सहकारिताओं को अपने कार्यालय मिले। 8 मार्च 2024 को प्रथम बार 'नेशनल कोऑपरेटिव डाटा बेस' का लोकार्पण संपन्न हुआ। डाटा बेस ने सहकारी शक्ति को दर्शाया है, वही कमियों को भी उजागर किया। कृषि सहकारिता में महिलाओं के अत्यंत प्रतिनिधित्व की ओर संकेत किया है, वही अनेक जिलों में सहकारी नाभि (जिला सहकारी केंद्रीय बैंक) की अनुपस्थिति और सहकारी मुकुट के महामस्तकाभिषेक की आवश्यकता पर सहकारी चिंतन मंचों को सचेत किया है। डाटा बेस वह मथनी है, जिससे सहकारी महासागर से बहुमूल्य तथ्य निकलेंगे। ये सहकारी भविष्य और नीति निर्माण में महत्वपूर्ण होंगे।

कल्याण की वृहद योजनाओं की तैयारी में सहायक होंगे। एक किलक पर देश की समस्त सहकारिताओं की जानकारियाँ उपलब्ध होंगी। देश के सहकारी क्षेत्र के संबंध में चिंतन मंचों पर हर समय आंदोलन के असंतुलित विकास संबंधी तथ्य सामने आता रहा। यह कमी दूर होने से विकास की संभावनाओं से ओत-प्रोत क्षेत्रों में वे सहकारिताएँ स्थापित होंगी, जिनकी काफी जरूरत है। स्वाधीनता के 76 वर्ष बीतने के बाद भी देश में सहकारिता का समुचित डाटा बेस विकसित नहीं हो पाया था। 6 जुलाई 2021 को जैसे ही सहकारी क्षेत्र को पृथक मंत्रालय मिला, वैसे ही तत्तजा (अपडेड) डाटा बेस की जरूरत अनुभव हुई। सहकारी क्षेत्र की 54 पहलों (इनिशिएटिव) में एक पहल 'राष्ट्रीय सहकारी डाटा बेस पोर्टल' विकास की भी थी। इसके सहित 53 पहल पूर्ण हो चुकी हैं। अब राष्ट्रीय सहकारी विश्वविद्यालय, भारतीय राष्ट्रीय सहकारी बैंक तथा सहकारी

नीति की घोषणा ही शेष है।

राष्ट्रीय सहकारी डाटा बेस पोर्टल गाँवों की सहकारिताओं को शहरों से, मंडियों को वैश्विक बाजारों से और राज्यों के लिए अंतरराष्ट्रीय संपर्क स्थापना में सहायक होगा। डाटा बेस की तैयारी में दो साल लगे। देश भर के सहकारी नेतृत्व, प्रशासक और शोधकर्ताओं का योगदान सहकारी डाटाबेस विकास के यज्ञ में रहा। तैयारी के दौरान ही प्रथम चरण में देश में 2.64 लाख पेक्स, दुग्ध उत्पादन और मत्स्य पालन सहकारिताओं के गठन संबंधी मीटिंग की गई। ये आगामी पाँच सालों में गठित होंगी। दूसरे चरण में राष्ट्रीय, राज्य स्तरीय, जिला स्तरीय सहकारी संगठनों संबंधी आंकड़े एकत्रित किए गए, तीसरे चरण में देश भर की 8.50 सहकारिताओं की मीटिंग की गई। ताजा आंकड़ों के अनुसार देश में 30 करोड़ सहकारीरजन हैं। भारत के लिए यह बड़ी उपलब्धि है,

राष्ट्रीय सहकारी डाटा बेस में समकों के

अपडेशन की व्यवस्था भी है। केंद्र और राज्य के प्रमुख सहकारिता प्रशासकों को इसकी जिम्मेदारी सौंपी गई है। व्यवस्था इतनी पुख्ता है कि आगामी सवा सौ साल के लिए सहकारी गतिविधियों की बुनियाद मजबूती से खड़ी रहेगी। सहकारिता क्षेत्र एक सुदृढ़ आर्थिक मॉडल के रूप में स्थापित होगा। इनके विकास का मार्ग सुगम होगा। यह क्षेत्र आर्थिक चुनौतियों का सामना करने में समर्थ होगा। क्षेत्र के विकास, विस्तार और लक्ष्यों की पूर्ति में डाटा बेस सहायक होगा। डाटा बेस की स्थापना से सहकारी क्षेत्र में नवोन्मेष और नव रूझान के दर्शन होंगे। समक सुशासन, सक्रिय अभिशासन और अनुमानित अभिशासन जगमग होंगे। सहकारिता की बुनियाद 'पेक्स' और मुकुट 'अपेक्स', गाँव और शहरों, प्राथमिक मंडियों और वैश्विक बाजारों तथा राज्य सहकारिताओं के समक अंतरराष्ट्रीय बाजारों के संपर्क में आएंगे। इससे सहकारिताओं की आर्थिक स्थिति मजबूत और संसाधनों का पुनर्चक्रण त्वरित गति से संचालित होगा। सहकारिताओं में भौगोलिक और कार्यात्मक असंतुलन दूर होगा। समक बताएँगे कि सहकारिताओं में कहाँ-कहाँ लैंगिक असमानता है, कहाँ सहकारिता की नाभि (जिला सहकारी केंद्रीय बैंक) पुनर्गठित की जानी है। कहाँ-कहाँ अपेक्स संगठनों की आवश्यकता है, सहकारी मुकुट (राष्ट्रीय सहकारी बैंक) का महामस्तकाभिषेक क्यों जरूरी है।

Publication:	Indra Prabha	Edition: Andhra Pradesh	Print
Published Date:	March 15, 2024		

The news is about the inauguration of the new buildings of Multi state co-op societies by Cooperation Minister

సహకార రంగంలో నూతనముగా ఏర్పాటు

కాబడిన జాతీయ సహకార సమితిలు...

వివరాలను వెల్లడించిన ప్రాఫెసర్ డాక్టర్ ఎస్

ఎల్ ఎన్ టి శ్రీనివాస్...

హైదరాబాద్(ఇంద్రప్రభ):కేంద్ర హోం సహకార మంత్రి అమిత్ షా బుధవారం న్యూ ఢిల్లీలో మూడు బహుళ-రాష్ట్ర సహకార సంఘాలు , యొక్క కొత్త కార్యాలయ భవనాలను ప్రారంభించారు.కేంద్ర హోం సహకార మంత్రి అమిత్ షా,న్యూఢిల్లీలో మూడు బహుళ-రాష్ట్ర సహకార సంఘాల కొత్త కార్యాలయ భవనాలను ప్రారంభించారు.భారతీయ సీడ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ ,నేషనల్ కోఆపరేటివ్ ఆర్గానిక్స్ లిమిటెడ్ ,నేషనల్ కోఆపరేటివ్ ఎక్స్పోర్ట్ లిమిటెడ్ .ఈ సందర్భంగా కేంద్ర సహకార శాఖ సహాయ మంత్రి బిఎల్ వర్మ,సహకార మంత్రిత్వ శాఖ కార్యదర్శి డాక్టర్ ఆశిష్ కుమార్ భూటానీతో పాటు ఎన్సీఐఎల్, ఎన్సీఓఎల్, బిబిఎస్ఎస్ఎల్ చైర్మన్,మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ సహా పలువురు ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.అమిత్ షా తన ప్రసంగంలో ఇక్కడ మూడు సహకార సంఘాల కొత్త కార్యాలయాల ప్రారంభోత్సవ రూపంలో ఒక బృహత్తర కార్యానికి బీజాలు పడుతున్నాయన్నారు. ప్రధాన మంత్రి సరేంద్ర మోదీ నాయకత్వంలో సహకారం ద్వారా శ్రేయస్సు అనే దృక్పథంతో ముందుకు సాగుతున్నామని ఆయన అన్నారు.సహకార శాఖలో తొలిదశలోనే ఖాళీలను గుర్తించి,వాటిని పూడ్చి, సహకార సంఘాల పరిధిని విస్తరించి, టర్నోవర్, లాభాలు పెంచి రైతులకు చేరువ చేసేందుకు చర్యలు చేపట్టామని, ఇందుకోసం మూడు కమిటీలను ఏర్పాటు చేశామన్నారు.31వేల చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో నిర్మించిన ఈ కార్యాలయంలో ఈ కమిటీల ప్రధాన కార్యాలయం ప్రారంభం కానుందని తెలిపారు.

Publication:	News Day	Edition: Andhra Pradesh	Print
Published Date:	March 15, 2024		

The news is about the awareness meetings organised in Srikakulam with PACS CEOs

సహకార సంఘాల అభివృద్ధికి చర్యలు

పాతశ్రీకాకుళం, న్యూస్ టుడే: సహకార సంఘాల అభివృద్ధికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్యలు చేపడుతున్నట్లు నేషనల్ సొసైటీ ఫర్ కో-ఆపరేటివ్ ట్రైనింగ్ (ఎన్ సీటీ) రాష్ట్ర సమన్వయకర్త ఎస్ఎల్ఎన్టీ శ్రీనివాస్ పేర్కొన్నారు. శ్రీకాకుళం నగరంలోని జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకు(డీసీసీబీ) ప్రధాన కార్యాలయంలో పీఎస్ఎస్ సీఈవోలతో గురువారం జరిగిన అవగాహన సదస్సులో ఆయన మాట్లాడారు. వివిధ రంగాల నిపుణులతో కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి సహకార వ్యవస్థలోని లోపాలను సరిదిద్దడం, ఆదాయ వనరులను పెంచడం ద్వారా ఆయా సంఘాలను బలోపేతం చేసే ప్రయత్నం జరుగుతోందని చెప్పారు. సహకార వ్యవ

స్థలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల పెంపుతో పాటు ఉన్నవాటిని పరిరక్షించేందుకు కృషి చేస్తున్నట్లు వివరించారు. కార్యక్రమంలో జిల్లా సహకార అధికారి సుబ్బారావు, డీసీసీబీ సీఈవో వరప్రసాద్, పీఎస్ఎస్ఎల్ అధ్యక్షులు, ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు

మాట్లాడుతున్న ఎస్ఎల్ఎన్టీ శ్రీనివాస్

Publication:	Divya Bhaskar; Pg 14	Edition: Ahmedabad	Print
Published Date:	March 16, 2024		

The news is about the inauguration of the new buildings of Multi state co-op societies by Cooperation Minister

સરકારે નિકાસ સહકારી મંડળીઓનું ટર્નઓવર વધારીને એક લાખ કરોડ કરવાનું લક્ષ્ય રાખ્યું
અમદાવાદ સરકારે આગામી 5 વર્ષમાં નિકાસ સહકારી મંડળીઓનું ટર્નઓવર વાર્ષિક રૂ. 1 લાખ કરોડ સુધી વધારવાનું લક્ષ્ય નક્કી કર્યું છે. BBSSL, નેશનલ કોઓપરેટિવ ઓર્ગેનિક્સ લિમિટેડ (NCOL) અને NCEL ની નવી શાખાની શરૂઆત થઈ છે. સહકારી મંત્રી અમીત શાહે જણાવ્યું કે નિકાસ માટે રચાયેલી સમિતિ કૃષિ પેદાશોની નિકાસમાં વધારો કરશે અને તેનાથી થતો નફો સીધો ખેડૂતોના ખાતામાં જમા થશે.

Publication:	Western Times; Pg 2	Edition: Ahmedabad	Print
Published Date:	March 16, 2024		

Govt sets target to increase turnover of export co-op societies to Rs 1 lakh crore: Amit Shah

New Delhi: The government has set a target to increase the turnover of export cooperative societies to up to Rs one lakh crore annually over the next five years, announced Cooperation Minister Amit Shah after inaugurating new office building of three multi-state cooperative societies. Shah inaugurated the new office building of Bharatiya Beej Sahakari Samiti Limited (BBSSL), National Cooperative Organics Limited (NCOL), and National Cooperative Export Limited (NCEL) in New Delhi on Wednesday.

Addressing the gathering, Shah said that the establishment of these three societies was done with a multifaceted objective, and when they become fully operational, solutions to many problems in the country will emerge.

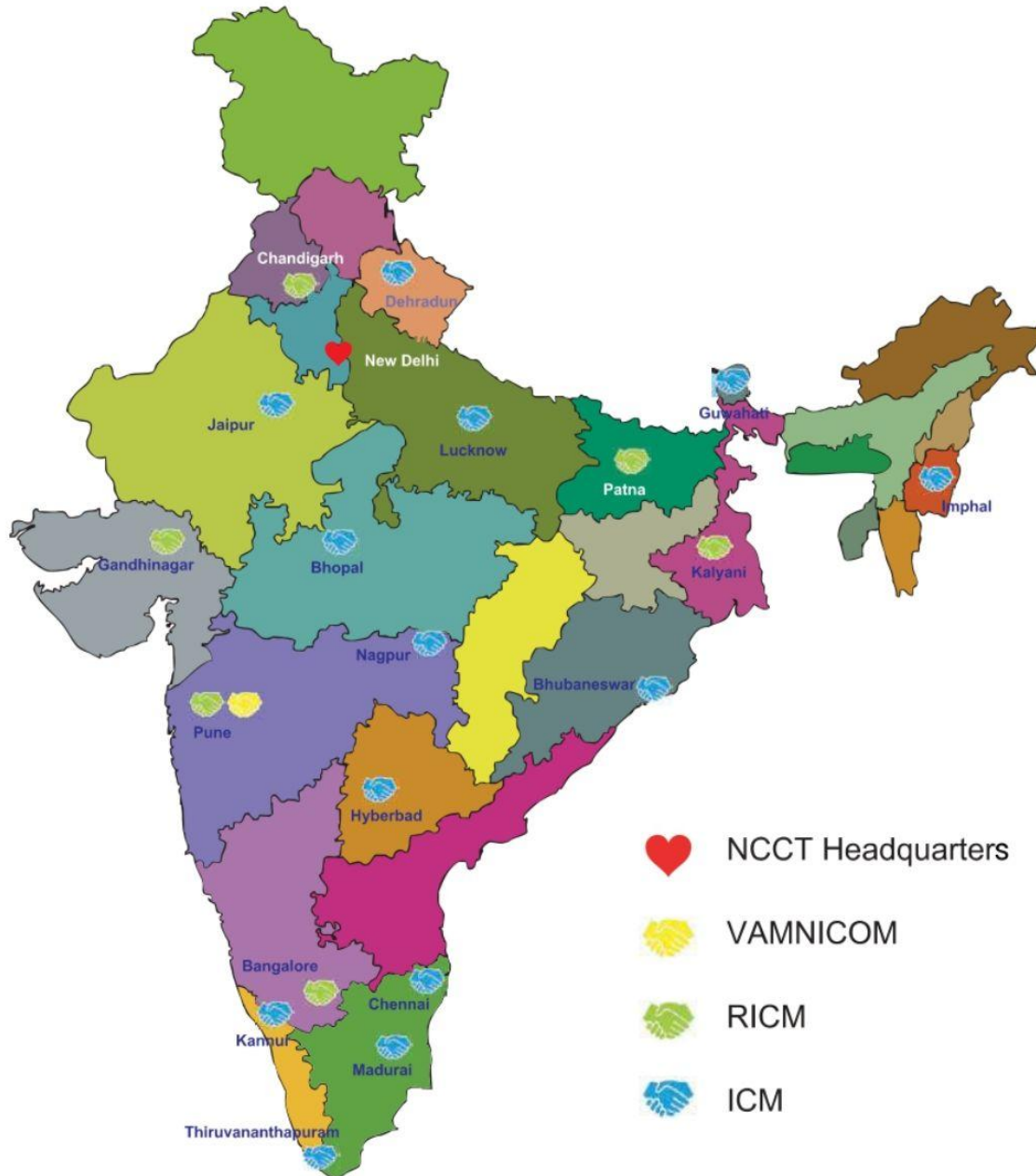
He said, the society formed for exports will increase country's share in the global export of agricultural products, and resulting profit will be directly deposited into the bank accounts of farmers. He said that the production of pulses can only increase when there is an efficient

system for its export, and only then will farmers sow pulses. Shah said that "we have arranged such a system so that at least 50 per cent of the profit goes directly into the farmer's bank account through Primary Agricultural Credit Societies (PACS)".

It is to be noted here National Council for Cooperative Training (NCCT), an autonomous society promoted by Ministry of Cooperation, is responsible for organizing cooperative training with focus on cooperative management and administration for the personnel working in the cooperative sector. They have conducted special awareness programmes for the PACS secretaries and Members to impart the benefits of three newly formed MSCS through their 20 Training units across the country.

The society established for organic products will keep a very small portion of these products for its operation and return the majority portion back to farmers at the level of cooperative dairies, ensuring good prices for these products.

LOCATIONS OF NCCT INSTITUTES

NATIONAL COUNCIL FOR COOPERATIVE TRAINING

(AN AUTONOMOUS SOCIETY PROMOTED BY MINISTRY OF COOPERATION, GOVERNMENT OF INDIA)

3, Siri Institutional Area (3rd Floor), August Kranti Marg, New Delhi-110016

011-41096510

secy-ncct@gov.in

www.ncct.ac.in

